

Upozornili jsme v otevřeném dopise poslance na mezery v návrhu zákona o hromadném řízení

26.1.2024 - Lucie Korbeliusová | DTest

Je třeba si připomenout důvody, proč má být institut hromadných žalob zaveden. Spotřebitelé mají dle směrnice o zástupných žalobách získat účinný nástroj umožňující obranu proti systematickému porušování jejich práv. K dosažení tohoto cíle je přirozeně třeba dbát zájmy, které mohou být úpravou dotčeny. „Návrhy v současné podobě však reflektují tyto priority přesně opačně. Kladou si za cíl splnit povinnost implementovat směrnici při zajištění maximálních pojištění proti zneužití institutu hromadných žalob, například v konkurenčním boji podnikatelských subjektů,“ vysvětluje ředitelka spotřebitelské organizace dTest Eduarda Hekšová a pokračuje: „Priorita funkčnosti a efektivity systému, který by měl pomoci spotřebitelům vymoci jejich práva, je pak v návrzích patrná jen s obtížemi.“

Přitom je nutno dodat, že silně slyšitelné obavy ze zneužití hromadných žalob nejsou založeny na racionálním základu. V zemích EU, kde obdobný institut funguje, prakticky nejsou známy případy zneužívajících či šikanózních hromadných žalob. V debatě o budoucí podobě hromadných žalob se rovněž objevuje obdobně iracionální odkaz na zkušenosti s úpravou Spojených států amerických. Evropská úprava je postavena na zcela odlišných základech, je formulována s vědomím nedostatků známých z USA a za tímto účelem stanoví širokou paletu záruk. Ty však nutně musí být doplněny o záruky funkčnosti a efektivity hromadného řízení.

Naše hlavní výhrady k současnému návrhu směřují k:

- **neexistenci zajištěného financování systému hromadných řízení, současně extrémně nízko nastavená odměna i při úspěšné žalobě (5 %);**
- **povinnému zastupování žalobců advokátem, a to přes fakt, že ve spotřebitelských organizacích často pracují špičkoví právníci specializovaní právě na spotřebitelské právo;**
- **nemožnosti odhlašovacího řízení (a to alespoň pro bagatelní nároky);**
- **neexistenci jakékoliv odměny v případě řízení o žalobě na zdržení se jednání podle občanského soudního řádu (nikoliv o náhradě škody).**

Důvody, proč jsou návrhy, jak jsou předloženy, nefunkční, prezentuje dTest v dokumentu Jak na hromadné žaloby.

„Věříme, že poslancům není postavení spotřebitelů a úroveň vymahatelnost práva obecně lhostejné a naše připomínky využijí při rozhodování o konečné podobě hromadného řízení. Spotřebitelem je nakonec každý občan naší země,“ uzavírá za dTest jeho ředitelka Eduarda Hekšová.

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské

spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest – 299 149 009 – je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci časopisu dTest nejrůznější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již desetitisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.

<https://www.dtest.cz/clanek-10710/dtest-upozornili-jsme-v-otevrenem-dopise-poslance-na-mezery-v-navrhu-zakona-o-hromadnem-rizeni>